

Pedagogiset asiakirjat

Pedagoginen kirjoittaminen

Yleistä

- Täppä opettajan Wilmassa ryhmän oppilaiden kohdalla, joilla on tuen asiakirja.
<https://peda.net/kuopio/erityisopetus/kto2>
- Jos Wilmaan on luotu vahingossa ylimääräinen asiakirja, sen voivat poistaa vain Eija Rissanen ja Hannu Järvelin (etunimi.sukunimi@kuopio.fi).
- Oppimissuunnitelmaa ja hojksia päivitetään lukuvuoden aikana tarpeen mukaan, esim. jonkin tavoitteen toteutuessa, oppilaan vaihtaessa ryhmää ja tuen tarpeen muuttuessa. Seuranta tehdään ennen lukuvuoden päättymistä.

Pedagoginen kirjoittaminen

- Ei kuvata oppilaan henkilökohtaisia piirteitä kuten temperamenttia eikä kirjoiteta diagnooseja tai lääkitystä. Moniammatillinen yhteistyö (esim. terapia) kirjataan mm. lisätietoa arkistossa.
- Teksti ei saa olla ympärilyöreää, vaan siitä tulee käydä selkeästi ilmi oppilaan vahvuudet, haasteet ja tukitoimet.
- Käytetään koulun arjen käsitteitä ja kuvataan käytännöt hyvin konkreettisesti ja riittävän yksityiskohtaisesti, esim. ohjaajan tuki kahdella matematiikan tunnilla viikossa + ohjaajan rooli. Tarvittaessa voidaan hyödyntää myös esim. lausuntoja ja aiempia pedagogisia asiakirjoja.

Pedagoginen kirjoittaminen

- Oppilaan ja huoltajan ääni saa ja pitää kuulua asiakirjoissa. Yhteistyönä tehty suunnitelma sitouttaa osapuolet toimimaan tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Oppilaan osallisuus tavoitteiden määrittelemisessä on ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteita kannattaa olla yhdestä kolmeen, ei liikaa. Isommat kokonaisuudet kannattaa pilkkoa osatavoitteisiin. Kirjaa tavoitteet aina myönteiseen muotoon.
- Tuota ratkaisukeskeistä tekstiä ongelmalähtöisen sijaan! Muista aina tuoda esille oppilaan vahvuuksia!

Esimerkkejä tavoitteista

- **Käännä oppilaan haasteet tavoitteiksi! Tavoitteet ovat konkreettisia ja ne pitää kyetä arvioimaan.**
- **Koulunkäyntiin yleisesti liittyviä tavoitteita:** säännöllinen koulunkäynti, ajoissa kouluun tulo, koulukirjojen ja tarvikkeiden mukana olo, läksyjen teko, kokeisiin valmistautuminen (HUOM! Yhteistyö kodin kanssa).
- **Sosiaalisiin taitoihin/käyttäytymiseen liittyviä tavoitteita:** työrauhan antaminen oppitunneilla, vuorovaikutustilanteissa toimiminen (kuvaa vielä tarkemmin).
- **Oppimiseen liittyviä tavoitteita:** oppiainekohtaisesti perus/ydinasioiden oppiminen, tuntiaktiivisuuden lisääminen, opettajan ohjeiden mukaan toimiminen oppitunneilla (tarkkaavuus ja toiminnanohjaus, HUOM! Tuki oltava kunnossa aikuisten puolelta, esim. struktuurit ja eriyttäminen.)

Tukitoimet

- Kirjaa vain sellaista, mikä on mahdollista toteuttaa.
- Pohdi, miten vahvuuksia käytetään oppimisen tukena.
- Isossa luokassa käytössä olevat tukitoimet: mm. strukturointi (oppitunnit ja oppimisympäristö), monipuoliset menetelmät ja eriyttäminen. Nämä termit tulee avata tekstiin tarkemmin.
[https://peda.net/kuopio/erityisopetus/kto2/tuen-tarpeen-arviointi/tukilista-alavan-sairalakoulu:file/download/8563d5625e820031d3096322091bec91745ee165/Tukitoimitaulukko alava 2020%20pdf.pdf](https://peda.net/kuopio/erityisopetus/kto2/tuen-tarpeen-arviointi/tukilista-alavan-sairalakoulu:file/download/8563d5625e820031d3096322091bec91745ee165/Tukitoimitaulukko%20alava%202020%20pdf.pdf)
- Tukiopetus (myös ennakoiva!), ohjaajan tuki, resurssiopettajan tuki, erityisopettajan tuki (oppiaineet ja tuntimäärät)
- Tuki testeihin/kokeisiin: lisäaika, erillinen tila, suullinen täydentäminen, kysymysten ääneen lukeminen/avaaminen, apuvälineiden käyttö (mm. valmiit kaavat, tietokone), pilkotut kokeet

Esimerkki: eriyttäminen

- **Sisältöjen eriyttäminen:** opittavan määrää vähennetään laajuudeltaan ja/tai syvyydeltään (vrt. ns. ydinsisällöt). Annetaan oppilaille eritasoisia/-laajuisia kotitehtäviä.
- **Oppimateriaalin eriyttäminen:** eriyttäviä oppikirjoja, tehtäviä, verkkomateriaaleja, selkiytetään oppimateriaalin ulkoasua (fonttikoko, riviväli), hyödynnetään apuvälineitä, kuten matematiikan havaintovälineistöä, luki-viivaimia, valmiita muistiinpanoja ja äänikirjoja.

Esimerkki: eriyttäminen

- **Opetusmenetelmillä eriyttäminen:** hyödynnetään samanaikaisopetusta ja yhteisopettajuutta, toiminnallisuus osana opetusta, käytetään yhteistoiminnallista oppimista, tehdään projekteja, joissa jokainen saa omia kykyjä vastaavia tehtäviä, annetaan yksilöllisiä urakkatehtäviä, hyödynnetään pistetyöskentelyä niin, että luokassa on eritasoisia tehtävapistettä, käytetään oppilasta apuopettajana.

Lähteet

- Ohjeistus pedagogisten asiakirjojen laatimiseen Kuopiossa <https://peda.net/kuopio/erityisopetus/kto2>
- Valterin pedagogisen kirjoittamisen abc <https://www.valteri.fi/pedagogisen-kirjoittamisen-abc/>
- Tiina Vitka (2018). Laaja-alainen erityisopetus yläkoulussa. PS-Kustannus.
- Katso myös: Vahva yleinen tuki <https://peda.net/kuopio/erityisopetus/kto2/yleinen-tuki/yleinen-tuki-vahvaksi-oppimisymparistoissa-yleinen-tuki-kuul:file/download/8f944cafd5d72a5ffd7790b44cff4f5af15d78cd/yleinen%20tuki%20vahvaksi.pdf>